

Kdo je oprávněn podat individuální stížnost k Evropskému soudu pro lidská práva

Evropský soud pro lidská práva (dále jen Soud) byl zřízen Protokolem č. 11 k Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen Úmluva) jako instituce, jež má efektivněji zajišťovat mezinárodní ochranu základních lidských práv. Česká republika je signatářem jak Úmluvy tak jejího Protokolu č. 11. Právo podat stížnost k Evropskému soudu pro lidská práva má každý, kdo tvrdí, že jeden ze smluvních států Úmluvy porušil jeho práva vyplývající z Úmluvy nebo dodatkových protokolů.

Evropský soud pro lidská práva (dále jen Soud) byl zřízen Protokolem č. 11 k Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen Úmluva) jako instituce, jež má efektivněji zajišťovat mezinárodní ochranu základních lidských práv. Česká republika je signatářem jak Úmluvy tak jejího Protokolu č. 11. Právo podat stížnost k Evropskému soudu pro lidská práva má každý, kdo tvrdí, že jeden ze smluvních států Úmluvy porušil jeho práva vyplývající z Úmluvy nebo dodatkových protokolů. V praxi to tedy znamená, že český občan může k Soudu podat stížnost buď proti České republice nebo také proti kterémukoli státu, jež je Úmluvou a jejími protokoly vázán.

Základní podmínkou pro uplatnění práva podat stížnost k Evropskému soudu pro lidská práva je ta skutečnost, že jsou vyčerpány všechny vnitrostátní dostupné opravné prostředky. V České republice to znamená, že musí proběhnout soudní řízení, proti jeho rozhodnutí musí být vyčerpány všechny možné opravné prostředky včetně podání ústavní stížnosti k Ústavnímu soudu ČR. Soud se tedy může věcí zabývat až po vyčerpání všech vnitrostátních opravných prostředků, a to ve lhůtě šesti měsíců ode dne, kdy bylo přijato konečné rozhodnutí. Soud se nebude zabývat žádnou individuální stížností, která je anonymní, nebo v podstatě stejná jako stížnost již předtím projednávaná Soudem anebo již předložená jinému mezinárodnímu vyšetřovacímu nebo smířcímu orgánu a pokud neobsahuje žádné nové důležité skutečnosti.

Článek 34 Úmluvy přiznává právo podat stížnost k Soudu za splnění výše uvedených podmínek každé fyzické osobě, nevládní organizaci a skupině jednotlivců považujících se za oběti v důsledku porušení práv přiznaných Úmluvou a Protokoly k ní jednou z Vysokých smluvních stran. Ač působí zmíněný článek na první pohled jasně, je třeba pro jeho správné pochopení podrobnější výklad. Právo podat stížnost k Soudu má každá fyzická osoba. Úmluva nestanoví, žádné bližší podmínky - nezáleží tedy ani na občanství, místě bydliště ani na způsobilosti jednotlivce. Ochrany se mohou dovolat také příslušníci jiného než členského státu, uprchlíci, bezdomovci.

Nejproblematictější výklad je u nevládních organizací. Za ty Úmluva považuje veškeré organizace vyjma organizací vládních. Právo je tedy přiznáno jak výtěžným tak nevýtěžným osobám - obchodním společnostem, odborům, církevním organizacím, politickým stranám, sdružením se sociálním či charitativním účelem aj. Toto právo však není přiznáno např. obcím.

Posledním oprávněným k podání stížnosti je skupina osob. Považuje se za ni neformální sdružení dvou a více osob, jež mají stejné zájmy a tvrdí, že jsou oběti porušení Úmluvy.

Všichni výše zmínění individuální stěžovatelé musí být obětí porušení práv zaručených Úmluvou. Na podané žalobě musí být zřetelný jejich osobní zájem. Za nepřímou obět, jež může uplatnit své právo u Soudu se považuje ten, kdo utrpěl újmu z důvodu porušení práv třetí osoby (přímé oběti) nebo kdo má osobní zájem na tom, aby porušování bylo ukončeno (např. zájem matky, manželky na porušování práv svého syna, manžela).

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Rozhovor s JUDr. Veronikou Janoušek Rudolfovou, samostatnou advokátkou specializující se na sportovní právo](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Fotbaloví agenti vs. FIFA ve světle stanoviska generálního advokáta Soudního dvora Evropské unie](#)
- [Lichevní smlouva ve světle usnesení Nejvyššího soudu ze dne 3. 6. 2025, sp. zn. 28 Cdo 2378/2024](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Reakce na článek: Komentář - smutná realita výmazů exekutorského zástavního práva z katastru nemovitostí](#)
- [Povinnost zajištění gramotnosti dle AI Aktu a její naplňování v praxi](#)